Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0221

Unijna strategia polityczna dotycząca Ameryki Łacińskiej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 października 2025 r. w sprawie strategii politycznej UE w odniesieniu do Ameryki Łacińskiej (2025/2083(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), a w szczególności jego tytuł V w sprawie działań zewnętrznych UE,

– uwzględniając art. 3 i 21 TUE oraz art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

– uwzględniając rezolucję z dnia 2 kwietnia 2025 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za rok 2024[1],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009[2],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2023 r. w sprawie spójności polityki na rzecz rozwoju[3],

– uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i cele zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęte we wrześniu 2015 r.,

– uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Wenezueli, w szczególności

---

1 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0057.
2 Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
3 Dz.U. C, C/2023/398, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/398/oj.

rezolucję z dnia 21 stycznia 2025 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli po uzurpowaniu stanowiska prezydenta 10 stycznia 2025 r.[1] oraz rezolucję z dnia 19 września 2024 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli[2], rezolucje w sprawie Kuby, w szczególności rezolucję z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie stanu realizacji umowy o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą w świetle niedawnej wizyty wysokiego przedstawiciela na tej wyspie[3] oraz rezolucję z dnia 19 września 2024 r. dotyczącą sprawy Joségo Daniela Ferrera Garcíi na Kubie[4], a także rezolucje w sprawie Nikaragui, w szczególności rezolucję z dnia 13 lutego 2025 r. w sprawie represji, jakich dopuszcza się reżim Ortegi i Murillo w Nikaragui, wymierzonych zwłaszcza w obrońców praw człowieka, przeciwników politycznych i wspólnoty religijne[5],

– uwzględniając trzydzieści dwie rezolucje przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w latach 1992–2024, w tym rezolucję A/RES/79/7 z dnia 1 listopada 2024 r. w sprawie konieczności zniesienia embarga gospodarczego, handlowego i finansowego nałożonego przez Stany Zjednoczone Ameryki na Kubę,

– uwzględniając rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie sytuacji na Haiti, w szczególności rezolucję Rady Praw Człowieka 58/32 z dnia 4 kwietnia 2025 r. w sprawie pomocy technicznej i budowania zdolności w celu poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka na Haiti w związku z wnioskiem władz Haiti o skoordynowane i ukierunkowane działania międzynarodowe,

– uwzględniając konkluzje Rady z dnia 26 maja 2025 r. pt. „Ścieżki postępu – maksymalne zwiększenie oddziaływania z myślą o zrównoważonym rozwoju i globalnym dobrobycie”, zatwierdzone na 4099. posiedzeniu, które odbyło się przed 4. Międzynarodową Konferencją w sprawie Finansowania Rozwoju zaplanowaną na 30 czerwca – 3 lipca 2025 r. w Sewilli,

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 7 czerwca 2023 r. pt. „Nowy program na rzecz stosunków między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami” (JOIN(2023)0017),

---

1 Dz.U. C, C/2025/2148, 23.4.2025 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj).
2 Dz.U. C, C/2024/7215, 10.12.2024 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj).
3 Dz.U. C, C/2024/4001, 17.7.2024 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj).
4 Dz.U. C, C/2024/7213, 10.12.2024 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj).
5 Dz.U. C, C/2025/2249, 29.4.2025 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj).

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 1 grudnia 2021 r. pt. „Strategia Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/1 z dnia 2 marca 2022 r. pt. „Napaść na Ukrainę”,

– uwzględniając Deklarację praw ludów tubylczych przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 13 września 2007 r.,

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 25 listopada 2020 r. pt. „Trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci (GAP III) – ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE” (JOIN(2020)0017),

– uwzględniając Deklarację ONZ o likwidacji przemocy wobec kobiet, przyjętą 20 grudnia 1993 r.,

– uwzględniając podpisaną przez UE Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z dnia 11 maja 2011 r. (konwencja stambulska),

– uwzględniając Ramową konwencję ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i porozumienie paryskie przyjęte podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu w dniu 12 grudnia 2015 r.,

– uwzględniając Pakt na rzecz przyszłości uzgodniony na Szczycie Przyszłości ONZ 22 września 2024 r.,

– uwzględniając deklarację ze szczytu UE i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CELAC), który odbył się w Brukseli w dniach 17–18 lipca 2023 r.,

– uwzględniając program inwestycyjny UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów w ramach strategii Global Gateway, ogłoszony podczas szczytu UE–CELAC w Brukseli w lipcu 2023 r.,

– uwzględniając wspólną deklarację ministrów spraw wewnętrznych lub bezpieczeństwa państw członkowskich Unii Europejskiej oraz ministrów odpowiedzialnych za kwestie bezpieczeństwa państw będących członkami Komitetu Ameryki Łacińskiej ds. Bezpieczeństwa Wewnętrznego, przyjętą 5 marca 2025 r.,

– uwzględniając wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamentu Europejskiego i Komisji z dnia 30 czerwca 2017 r. pt. „Nowy

europejski konsensus w sprawie rozwoju – nasz świat, nasza godność i nasza przyszłość”[1],

– uwzględniając Europejski raport narkotykowy 2025 opublikowany przez Agencję Unii Europejskiej ds. Narkotyków 5 czerwca 2025 r.,

– uwzględniając Porozumienie regionalne o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa i o dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (porozumienie z Escazú) z dnia 4 marca 2018 r.,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Rozwoju,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A10-0171/2025),

A. mając na uwadze, że Unię Europejską oraz narody Ameryki Łacińskiej i Karaibów od dawna łączą więzi historyczne, religijne, kulturowe i gospodarcze, dzięki czemu powstał naturalny sojusz oparty na demokracji, prawach człowieka i wielostronnej współpracy; mając na uwadze, że stosunki te wzmacniają głębokie więzi międzyludzkie, ponieważ wielu obywateli Ameryki Łacińskiej i Karaibów posiada również obywatelstwo UE i odwrotnie; mając na uwadze, że sojusz między krajami tego regionu a UE powinien opierać się na demokracji, prawach człowieka i wielostronnej współpracy;

B. mając na uwadze, że porządek międzynarodowy przechodzi głęboką transformację, w której logika współpracy, od dziesięcioleci kształtująca stosunki globalne, zastępowana jest ostrą konkurencją strategiczną, a prawo silniejszego grozi zastąpieniem prawa międzynarodowego jako zasady przewodniej; mając na uwadze, że w ciągu zaledwie kilku lat międzynarodowym systemem, który gwarantował pewną stabilność po II wojnie światowej, wstrząsnęły rosnące napięcia, impulsy nacjonalistyczne i dynamika konfrontacji, co grozi załamaniem równowagi na świecie; mając na uwadze, że UE, która jest jednym z najbardziej zagorzałych architektów i obrońców wielostronnego systemu opartego na zasadach, boryka się obecnie z wrogim i trudnym otoczeniem; mając na uwadze, że napięcia strukturalne między Stanami Zjednoczonymi a Chinami, kwestionowanie wartości demokratycznych w różnych regionach oraz pokusa zwrócenia się ku bipolarności, która ogranicza złożoność świata do starcia mocarstw, wymagają zdecydowanej i strategicznej reakcji ze strony Europy; mając na uwadze, że rzadko stosunki regionalne mają taki potencjał i oferują Europie tak wiele możliwości jak stosunki z Ameryką Łacińską i Karaibami, zwłaszcza jeśli chodzi o sprostanie wspólnym wyzwaniom, takim jak zabezpieczenie

[1] Dz.U. C 210 z 30.6.2017, s. 1.

surowców, transformacja energetyczna, zarządzanie migracją oraz zwalczanie przestępczości zorganizowanej i handlu narkotykami, aby kształtować przyszłość, która będzie się charakteryzować wolnością, bezpieczeństwem i dobrobytem;

C. mając na uwadze, że UE i partnerzy z Ameryki Łacińskiej i Karaibów są zobowiązani do budowania współpracy w zakresie stabilności, niezawodności, współwłasności, współodpowiedzialności oraz dialogu międzyregionalnego, który odzwierciedla różnorodność i asymetrię obu regionów oraz przyjmuje za podstawę ludzi, spójność społeczną i rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu;

D. mając na uwadze, że współpracę między obydwoma regionami dodatkowo wzmacniają silne stosunki dwustronne i głębsze relacje z podmiotami międzyregionalnymi i subregionalnymi, takimi jak Wspólnota Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów, Organizacja Państw Amerykańskich, Mercosur, Wspólnota Andyjska, Wspólnota Karaibska, Karaibskie Forum Państw AKP i Sojusz Pacyfiku; mając na uwadze, że strategiczne partnerstwo między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami sięgają 1999 r., kiedy to w Rio de Janeiro odbył się pierwszy międzyregionalny szczyt UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów;

E. mając na uwadze, że łączna liczba ludności w obu regionach wynosi ponad miliard osób; mając na uwadze, że według danych za rok 2023 dwustronny handel towarami i usługami wynosi 395 mld EUR, co stanowi wzrost o 45% od 2013 r., a bezpośrednie inwestycje UE w Ameryce Łacińskiej do 2022 r. wyniosły łącznie ponad 741 mld EUR; mając na uwadze, że UE i kraje Ameryki Łacińskiej wspólnie zobowiązują się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ poprzez promowanie sprawiedliwości społecznej, równości i zrównoważonego rozwoju; mając na uwadze, że oba regiony w dalszym ciągu stoją przed poważnymi wyzwaniami, takimi jak m.in. nierówność społeczna i nierówność płci, bezrobocie i ubóstwo; mając na uwadze, że dane z Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) podkreślają pilną potrzebę większych inwestycji na rzecz włączenia społecznego, zważywszy że Ameryka Łacińska jest jednym z regionów, w których występują największe nierówności na świecie, a 58% osób z obszarów wiejskich, a są to zwłaszcza ludy tubylcze, żyje poniżej granicy ubóstwa w porównaniu z 26% na obszarach miejskich; mając na uwadze, że w 2023 r. 41 mln osób w Ameryce Łacińskiej doświadczyło głodu, a 187,6 mln doświadczyło umiarkowanego lub poważnego braku bezpieczeństwa żywnościowego; mając na uwadze, że pogłębiające się nierówności społeczne i gospodarcze zarówno w Europie, jak i w Ameryce Łacińskiej podsycają niezadowolenie społeczne oraz prowadzą do fragmentacji społecznej i erozji zaufania do instytucji demokratycznych, tworząc podatny grunt dla ruchów populistycznych i autorytarnych, które wykorzystują złe nastroje, polaryzują społeczeństwa i podważają praworządność, normy

demokratyczne i pluralistyczną debatę;

F. mając na uwadze, że na UE oraz państwa Ameryki Łacińskiej i Karaibów przypada razem jedna trzecia całej populacji członków Organizacji Narodów Zjednoczonych i ok. 21% globalnego PKB;

G. mając na uwadze, że wysoki poziom długu publicznego w połączeniu z rosnącymi kosztami jego obsługi, w szczególności płatnościami z tytułu odsetek, oraz wysokim poziomem nieformalnego zatrudnienia w regionie w 2024 r. nadal stanowi wyzwanie dla ochrony socjalnej pracowników i powoduje dalsze ograniczenia fiskalne, które stanowią jedną z głównych przeszkód dla zrównoważonego rozwoju w regionie, co ma trwały wpływ na wzrost gospodarczy, inwestycje, ubóstwo i zjawisko nierówności;

H. mając na uwadze, że należy pilnie zająć się takimi nierównościami, aby promować bardziej sprawiedliwe i stabilne demokracje, marginalizować populizm i ekstremizm oraz stworzyć podstawy do trwałego ożywienia gospodarczego, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i wspólnego dobrobytu, a jednocześnie wyeliminować podstawowe przyczyny migracji i przymusowych przesiedleń w regionie, które to zjawiska są potęgowane przez nasilenie się przemocy, brak bezpieczeństwa, bezkarność i łamanie praw człowieka; mając na uwadze, że kluczowe znaczenie ma umożliwienie rozwoju zdrowej przestrzeni obywatelskiej, która chroni organizacje praw człowieka i obrońców środowiska;

I. mając na uwadze, że 74% krajów Ameryki Łacińskiej i Karaibów jest w dużym stopniu narażonych na ekstremalne zjawiska pogodowe i stoi w obliczu poważnych wyzwań związanych z klimatem, takich jak wpływ El Niño na dostawy żywności; mając na uwadze, że pod względem narażenia na klęski żywiołowe region ten zajmuje drugie miejsce na świecie, a w ciągu ostatnich trzech dziesięcioleci ponad 190 mln ludzi ucierpiało tam z powodu klęsk żywiołowych, w szczególności kobiety i najsłabsze grupy społeczne; mając na uwadze, że zmiana klimatu stanowi problem w szczególności dla małych rozwijających się państw wyspiarskich w regionie Karaibów;

J. mając na uwadze, że w krajach Ameryki Łacińskiej i Karaibów znajduje się prawie 35% wszystkich obszarów leśnych na świecie, 40% światowej różnorodności biologicznej i około 50% gatunków lądowych, co ma zasadnicze znaczenie w walce ze zmianą klimatu; mając na uwadze, że tradycyjna wiedza ludów tubylczych mogłaby odegrać kluczową rolę w ochronie tych lasów i gatunków;

K. mając na uwadze, że zarówno UE, jak i Ameryka Łacińska i Karaiby zobowiązały się do osiągnięcia celów porozumienia paryskiego; mając na uwadze, że podstawowe surowce (produkty rolne i zasoby naturalne) stanowią około 50% całego eksportu towarowego w krajach Ameryki Łacińskiej i Karaibów; mając na uwadze, że

Ameryka Łacińska i Karaiby dysponują dużymi rezerwami surowców niezbędnych do transformacji ekologicznej i energetycznej naszych gospodarek; mając na uwadze, że zapotrzebowanie na te surowce i związana z nimi współpraca w ramach projektów Global Gateway powinna opierać się na wzajemnie korzystnych partnerstwach, które m.in. generują miejsca pracy i inwestycje, są źródłem wartości dodanej dla regionu, a jednocześnie stają na wysokości wyzwania, jakim jest rosnąca presja na różnorodność i bezpieczeństwo żywnościowe; mając na uwadze, że Ameryka Łacińska i Karaiby borykają się z dużą luką inwestycyjną, aby przeprowadzić sprawiedliwą transformację ekologiczną i cyfrową;

L. mając na uwadze, że tendencje demograficzne i epidemiologiczne oraz skutki zmiany klimatu w UE i państwach Ameryki Łacińskiej i Karaibów skutkują rosnącym zapotrzebowaniem na opiekę, w tym opiekę długoterminową, a tym samym mają wpływ na równe prawa i szanse kobiet, ponieważ to głównie im powierza się odpłatną i nieodpłatną pracę domową i opiekuńczą przy braku wystarczającej polityki i usług opiekuńczych zapewniających współodpowiedzialność mężczyzn i kobiet;

M. mając na uwadze, że wielostronny porządek oparty na zasadach, który od 80 lat jest podstawą pokoju, dobrobytu, poszanowania praworządności, prawa międzynarodowego i praw człowieka, jest coraz częściej kwestionowany przez autokracje i związane z nimi nastroje autorytarne na całym świecie; mając na uwadze, że oba regiony łącznie posiadają jedną trzecią praw głosu w ONZ;

N. mając na uwadze, że bezprawna, nieuzasadniona i niesprowokowana wojna napastnicza Rosji przeciw Ukrainie stanowi rażące naruszenie prawa międzynarodowego i zagraża bezpieczeństwu światowemu, co wymaga zdecydowanego, skoordynowanego i jednoznacznego stanowiska ze strony partnerów demokratycznych, w tym partnerów z Ameryki Łacińskiej i Karaibów; mając na uwadze, że większość krajów Ameryki Łacińskiej i Karaibów poparła rezolucje ONZ przeciwko rosyjskiej agresji na Ukrainę;

O. mając na uwadze, że podmioty zewnętrzne, w szczególności Chiny, Rosja i Iran, rozszerzają swoje wpływy w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, przy czym Pekin zwiększa inwestycje w projekty dotyczące infrastruktury i surowców naturalnych, Moskwa ugruntowuje swoją obecność dyplomatyczną, polityczną, propagandową, wojskową i w zakresie bezpieczeństwa, a Teheran intensyfikuje działania wywiadowcze w regionie; mając na uwadze, że owe podmioty zewnętrzne wspierają lokalne siły antydemokratyczne i przyczyniają się do regresu demokracji; mając na uwadze, że Rosja wykorzystuje zależności gospodarcze, w tym uzależnienie od nawozów i oleju napędowego, oraz rozpowszechnia kampanie dezinformacyjne w celu destabilizacji systemów demokratycznych; mając na uwadze, że obecność Chin również

prowadzi do zależności gospodarczej, która wpływa na politykę zagraniczną w regionie;

P. mając na uwadze, że wolność wypowiedzi i zgromadzeń to kluczowe elementy i czynniki sprzyjające demokratycznym, wolnym i uczestniczącym społeczeństwom; mając na uwadze, że przemoc wobec przeciwników politycznych stanowi bezpośrednie zagrożenie dla podstaw demokracji, czego przykładem jest zabójstwo kolumbijskiego senatora Miguela Uribe Turbaya i alarmujący wzrost przemocy w Kolumbii;

Q. mając na uwadze, że UE i Parlament bardzo wspierają porozumienie w sprawie procesu pokojowego w Kolumbii, zawarte w 2016 r., i nadal monitorują jego wdrażanie; mając na uwadze, że porozumienie to zakończyło pięćdziesięcioletni konflikt zbrojny; mając na uwadze, że stałe wsparcie UE na rzecz pełnego wdrożenia porozumienia pokojowego powinno uwzględniać niedawną eskalację przemocy;

R. mając na uwadze, że ogólny regres demokracji w reżimach autokratycznych i nieliberalnych umożliwia tym reżimom stosowanie strategii legitymizacji, w tym poprzez znoszenie skutecznych kontroli egzekwowania represyjnych ustaw;

S. mając na uwadze, że Parlament niedawno jednoznacznie wyraził swoje stanowisko w licznych rezolucjach dotyczących nieprzestrzegania umowy o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą; mając na uwadze, że obecnie na Kubie przebywa 1155 więźniów politycznych, a reżim kubański systematycznie narusza prawa człowieka;

T. mając na uwadze, że 10 stycznia 2025 r. Parlament potępił uzurpację władzy prezydenckiej w Wenezueli przez Nicolása Maduro i uznał Edmundo Gonzáleza Urrutię za prawowitego i demokratycznie wybranego prezydenta Wenezueli, a Maríę Corinę Machado – za przywódczynię sił demokratycznych w Wenezueli; mając na uwadze, że w 2024 r. Parlament przyznał im Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli, co jest symbolem poparcia dla walki o wolność i demokrację w Wenezueli; mając na uwadze, że należy współczuć ponad 7 mln Wenezuelczyków, których zmuszono do opuszczenia swojego kraju od 2015 r., przy czym około 6 mln przesiedliło się do krajów w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach; mając na uwadze, że jest to znaczne obciążenie dla krajów sąsiadujących; mając na uwadze, że należy wyrazić uznanie dla solidarności i ogromnych wysiłków społeczności przyjmujących, zwłaszcza w Kolumbii, starających się zapewnić uchodźcom wenezuelskim dostęp do opieki zdrowotnej, edukacji i zatrudnienia, ponieważ sprzyja to stabilności w regionie i pomaga chronić prawa podstawowe;

U. mając na uwadze, że od 2018 r. reżim Nikaragui planowo, bez przerwy i w sposób arbitralny prześladuje m.in. obrońców praw

człowieka, opozycję i przedstawicieli wspólnot religijnych; mając na uwadze, że rozwiązano ponad 5600 organizacji pozarządowych, w tym grup religijnych, głównie katolickich, i skonfiskowano ich mienie; mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie potępiał reżim narzucony w Nikaragui przez Daniela Ortegę i Rosario Murillo;

V. mając na uwadze, że działania podejmowane przez administrację Donalda Trumpa w Stanach Zjednoczonych wprowadzają niepewność geopolityczną, podważają multilateralizm i utrudniają współpracę międzyregionalną, zwiększając tym samym potrzebę silnego i autonomicznego sojuszu UE z Ameryką Łacińską i Karaibami; mając na uwadze, że strategiczny sojusz UE z Ameryką Łacińską i Karaibami ma kluczowe znaczenie dla wspierania wspólnych wartości i interesów, takich jak multilateralizm i demokracja;

W. mając na uwadze, że region Ameryki Łacińskiej i Karaibów jest nadal niedostatecznie reprezentowany w kluczowych organizacjach i na forach międzynarodowych, w tym w G20 i w międzynarodowych organizacjach finansowych; mając na uwadze, że Meksyk i Brazylia zajmują szczególne miejsce w stosunkach między obydwoma regionami, ponieważ są to dwie największe gospodarki w Ameryce Łacińskiej, wywierają znaczny wpływ geopolityczny i są oficjalnie uznanymi partnerami strategicznymi UE;

X. mając na uwadze, że handel narkotykami stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa obydwu regionów; mając na uwadze, że od 2020 r. Unia Europejska jest największym na świecie rynkiem konsumpcji kokainy; mając na uwadze, że w dużej mierze kokaina ta pochodzi z Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz trafia do UE przez europejskie porty na Atlantyku;

Y. mając na uwadze, że w wielu krajach Ameryki Łacińskiej i Karaibów kurczy się przestrzeń dla społeczeństwa obywatelskiego oraz że odnotowuje się tam bezprecedensowy wzrost liczby ataków na organizacje, działaczy i obrońców praw człowieka, co prowadzi do wysiedleń, przemocy i bezkarności;

Z. mając na uwadze, że UE oraz kraje Ameryki Łacińskiej i Karaibów mają wspólny interes strategiczny we wzmacnianiu swojej autonomii strategicznej i w dywersyfikacji łańcuchów dostaw; mając na uwadze, że Ameryka Łacińska jest światowym liderem w produkcji zrównoważonej energii, a około 69% energii elektrycznej pochodzi z odnawialnych i czystych źródeł, co świadczy o strategicznym znaczeniu i potencjale regionu w globalnej transformacji ekologicznej;

AA. mając na uwadze, że od czasu utworzenia CELAC w 2010 r. odbyły się trzy szczyty UE–CELAC: w roku 2013, 2015 i 2023; mając na uwadze, że UE i CELAC łączy wieloletnie partnerstwo strategiczne oraz sieć umów o stowarzyszeniu i umów handlowych; mając na

uwadze, że szczyt UE i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów w Kolumbii w listopadzie 2025 r. będzie ważną okazją do potwierdzenia zaangażowania UE na rzecz Ameryki Łacińskiej i Karaibów, zademonstrowania, że Europa jest kluczowym i niezawodnym partnerem strategicznym, który oferuje wiarygodny, alternatywny model rozwoju w oparciu o demokratyczną współpracę i wspólny dobrobyt, oraz pokazania, że oba regiony są mocno zaangażowane na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowego porządku opartego na zasadach;

1. podkreśla głębokie więzi międzyludzkie, historyczne, kulturowe, gospodarcze i religijne między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami oraz że więzi te stanowią fundament naturalnego sojuszu i podstawę rozwoju silnego i trwałego transatlantyckiego obszaru pokoju, demokracji i dobrobytu, obejmującego Europę i Amerykę Łacińską;

2. wspiera politykę mającą na celu wspieranie współpracy regionalnej i większej integracji regionalnej w państwach Ameryki Łacińskiej i Karaibów; podkreśla, że nowy globalny kontekst geopolityczny wymaga skoku jakościowego w partnerstwie UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów w celu dalszego rozwijania strategicznego sojuszu na rzecz obrony multilateralizmu i jego podstawowych zasad, w tym dialogu, włączenia społecznego, solidarności międzynarodowej, poszanowania Karty Narodów Zjednoczonych, praw człowieka, prawa humanitarnego i zrównoważonego rozwoju;

3. uważa, że UE oraz Ameryka Łacińska i Karaiby jako naturalni partnerzy strategiczni mają historyczną szansę wzmocnienia swojego sojuszu w obecnym kontekście międzynarodowym charakteryzującym się strategiczną konkurencją; uważa, że ich partnerstwo może stanowić ważne zabezpieczenie przed rosnącymi napięciami geopolitycznymi, gdyż wynikają zeń wspólne strategie polityczne na rzecz strategicznej autonomii, współpracy i wzajemnego szacunku;

4. podkreśla, że stosunki między Europą a Ameryką Łacińską i Karaibami opierają się również na głębokich więzach międzyludzkich; przypomina, że w coraz bardziej chaotycznym świecie kapitał ludzki, który obejmuje wspólne języki, dziedzictwo i więzi kulturowe, jest strategicznym atutem, o który należy dbać;

5. podkreśla odnowione i rosnące zaangażowanie UE w regionie, a jego przykładem jest kluczowy szczyt UE–CELAC w 2023 r., który był wyraźnym punktem zwrotnym po latach ograniczonego zaangażowania; podkreśla potrzebę trwałego zaangażowania z korzyścią dla interesów i wartości UE; zauważa, że zaangażowanie UE zmalało w ostatnich dziesięcioleciach, w wyniku czego powstała próżnia, w której swoje wpływy rozszerzają Chiny, Rosja i Iran; potępia fakt, że to zbliżenie do reżimów autorytarnych prowadzi do osłabienia demokracji w regionie;

6. dostrzega pilną potrzebę dalszego doskonalenia i rozwijania stosunków między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w odpowiedzi na pojawiające się zmiany geopolityczne, zmianę klimatu, postęp technologiczny, nasilające się zjawisko nierówności i wyzwania w zakresie bezpieczeństwa, przed jakimi stoją obydwa regiony, a także potrzebę zwiększenia strategicznej autonomii obu regionów;

Geopolityczne znaczenie strategicznego sojuszu, wzmocnionego dialogu i współpracy między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami

7. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie do wzmożenia wysiłków dyplomatycznych w regionie w celu promowania większej konwergencji między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w kluczowych kwestiach polityki zagranicznej, a w szczególności do przyjęcia bardziej zdecydowanego stanowiska w sprawie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i międzynarodowych wysiłków na rzecz trwałego zawieszenia broni w Strefie Gazy, przepływu pomocy humanitarnej i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich zakładników; podkreśla, że z uwagi na obecny kontekst międzynarodowy partnerstwo UE z Ameryką Łacińską i Karaibami powinno opierać się na takich zasadach przewodnich jak wspólna autonomia strategiczna, ograniczanie zależności od podmiotów zewnętrznych oraz obrona wielostronnego porządku opartego na zasadach;

8. zachęca do ściślejszej współpracy między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami na forach międzynarodowych w celu promowania i obrony wielostronnego porządku światowego, prawa międzynarodowego, poszanowania demokracji, praw człowieka, prawa humanitarnego i zasad humanitarnych oraz sprawiedliwości społecznej i zrównoważonego rozwoju; podkreśla w związku z tym, że UE musi pokazać swoim partnerom w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, iż może zapewnić lepsze warunki partnerstwa niż reżimy autorytarne;

9. podkreśla zatem, jak ważne jest zadbanie o to, aby wysiłki UE koncentrowały się na wzmocnieniu instytucji demokratycznych, praworządności i odpowiedzialności politycznej, a także apeluje o postępy w zakresie reform i środków budowania pokoju mających na celu poprawę bezpieczeństwa i stabilności w obu regionach; przypomina, że obrona praw człowieka, demokracji, praworządności i równouprawnienia płci musi być warunkiem przekrojowym wszystkich umów i finansowania między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, w tym w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”); apeluje o przejrzystość i rozliczalność, zwłaszcza w handlu i inwestycjach;

10. jest zaniepokojony regresem demokracji, który ma miejsce w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach od 2019 r., oraz potępia łamanie

praw człowieka i ograniczanie podstawowych wolności w regionie, zwłaszcza przez reżimy w Nikaragui, na Kubie i w Wenezueli, które należą do najbardziej autorytarnych na świecie; wyraża głębokie zaniepokojenie nasilającą się tendencją w kierunku autorytarnych i populistycznych systemów rządzenia w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, a także postępującą erozją instytucji demokratycznych, multilateralizmu, praworządności, podstawowych praw i wolności, przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego i podstawowej ochrony socjalnej; podkreśla potrzebę zwiększenia wsparcia dla podmiotów demokratycznych i społeczeństwa obywatelskiego oraz wzywa do natychmiastowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych;

11. potępia w szczególności systematyczne łamanie przez reżim kubański praw człowieka przynależnych demonstrantom, dysydentom politycznym, przywódcom religijnym i działaczom na rzecz praw człowieka oraz utrudnianie przez ten reżim tworzenia niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego; zauważa, że wiarygodne źródła podają, iż reżim przetrzymuje ponad tysiąc więźniów politycznych, w tym nieletnich, i wzywa go do ich niezwłocznego uwolnienia; wzywa do wykorzystania wszelkich niezbędnych i dostępnych instrumentów, bez żadnych wyjątków, aby zagwarantować przestrzeganie klauzul demokratycznych i klauzul dotyczących praw człowieka, zawartych w umowie o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą; ponawia apel do Rady o nałożenie sankcji na osoby odpowiedzialne za ciągłe łamanie praw człowieka; potępia udział kubańskich najemników w działaniach wojennych Rosji na froncie w Ukrainie;

12. zdecydowanie potępia i całkowicie odrzuca oszustwa wyborcze, jakich reżim w Wenezueli dopuścił się podczas wyborów prezydenckich w 2024 r., oraz fikcyjne wybory parlamentarne w maju 2025 r.; domaga się, aby rząd Maduro zaprzestał polityki represji i ataków na społeczeństwo obywatelskie i opozycję; przypomina, że 19 września 2024 r. Parlament za prawowitego i demokratycznie wybranego prezydenta Wenezueli uznał Edmundo Gonzáleza Urrutię, a Maríę Corinę Machado – za przywódczynię sił demokratycznych w Wenezueli; podkreśla, że różne demokratyczne kraje w regionie i na świecie uznały Edmundo Gonzáleza Urrutię za nowo wybranego prezydenta; wyraża zadowolenie z faktu, że 17 grudnia 2024 r. Parlament przyznał Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli Marii Corinie Machado i Edmundo Gonzálezowi Urrutii, którzy reprezentują wszystkich Wenezuelczyków walczących o przywrócenie wolności i demokracji; wyraża uznanie dla zaangażowania, z jakim naród wenezuelski opowiada się za demokracją, oraz dla nieustępliwości demokratycznej opozycji mimo coraz bardziej represyjnej polityki reżimu Maduro;

13. przypomina, że w styczniu 2025 r. reżim Ortegi i Murillo w Nikaragui przyjął reformę konstytucyjną, w wyniku której zniesiono podział władzy i pluralizm polityczny oraz ustanowiono wspólną

prezydenturę, w ramach którego to urzędu kontrolowane są wszystkie ośrodki rządowe i media, a międzynarodowe konwencje dotyczące praw człowieka są ignorowane; podkreśla ponadto, że reżim nikaraguański utrzymuje bliskie relacje z innymi autokracjami, takimi jak Iran, Wenezuela czy Kuba, i zdecydowanie potępia go za systematyczne łamanie praw człowieka, za prześladowanie demokratycznej opozycji, za represje wobec Kościoła katolickiego i społeczeństwa obywatelskiego oraz za niszczenie wolnych mediów i tłumienie wszelkich przejawów niezależności od władzy; wzywa władze Nikaragui do niezwłocznego przywrócenia praworządności, podstawowych wolności i praw wszystkich Nikaraguańczyków przebywających na uchodźstwie, w tym prawa do bezpiecznego powrotu; ponawia swój apel o uruchomienie klauzuli demokratycznej zawartej w układzie o stowarzyszeniu z UE i odrzuca wszelkie perspektywy prowadzenia dialogu z członkami Zgromadzenia Narodowego kontrolowanego przez reżim nikaraguański, a także wzywa do zaostrzenia sankcji wobec Ortegi, Murillo i ich najbliższych współpracowników; wzywa do natychmiastowego zniesienia zakazu stosowania międzynarodowych mechanizmów monitorowania praw człowieka oraz do przywrócenia prawnego statusu ponad trzem tysiącom organizacji pozarządowych, które zostały go pozbawione w 2018 r. przez rząd Nikaragui;

14. wyraża głębokie zaniepokojenie erozją zasad demokratycznych i celowym obchodzeniem gwarancji konstytucyjnych w krajach Ameryki Łacińskiej i Karaibów, zwłaszcza w Salwadorze; wyraża zaniepokojenie brakiem niezależności sądownictwa, nieprzejrzystymi działaniami rządu, nadmiernym stosowaniem siły, nieuzasadnioną militaryzacją oraz coraz większymi ograniczeniami dotyczącymi wolności zgromadzeń i wolności prasy; jest poważnie zaniepokojony doniesieniami o powszechnych zatrzymaniach bez poważnego powodu, torturach, wymuszonych zaginięciach osób cywilnych oraz o alarmującym przeludnieniu w więzieniach; potępia władze za niepociąganie sił bezpieczeństwa do odpowiedzialności za ich działania oraz za ciągłe odrzucanie międzynarodowych wniosków o nadzór i dochodzenie;

15. zdecydowanie potępia wykorzystywanie przez Federację Rosyjską hybrydowych taktyk, obejmujących operacje wojskowe, cybernetyczne, informacyjne oraz gospodarcze, w szczególności w sektorze energetycznym, w tym poprzez omijanie sankcji oraz nieprzejrzyste praktyki i korupcję, jako narzędzi ekspansji podważającej bezpieczeństwo regionalne, sprzyjającej destabilizacji wewnętrznej oraz prowadzącej do formowania bloku zagrażającego demokracji, pokojowi i prawu międzynarodowemu; jest głęboko zaniepokojony strategicznym partnerstwem między Wenezuelą a Federacją Rosyjską, które stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa regionalnego i międzynarodowego; wzywa UE, aby zintensyfikowała walkę z rosyjską propagandą w regionie; przypomina, że UE powinna zapewnić swoim delegaturom środki niezbędne do przeciwdziałania

dezinformacji;

16. zauważa, że od 2005 r. Chiny udzieliły krajom Ameryki Łacińskiej i Karaibów pożyczek na łączną kwotę ponad 120 mld USD w celu zwiększenia swoich wpływów geopolitycznych i uzależnienia państw tego regionu od finansowania z Chin poprzez udostępnianie kapitału inwestycyjnego w zamian za dostawy ropy naftowej lub finansowanie projektów energetycznych i infrastrukturalnych; ubolewa, że owe projekty energetyczne i infrastrukturalne często prowadzą do stosowania niższych norm środowiskowych i norm pracy; przypomina, że w przeciwieństwie do innych światowych mocarstw UE nie dąży do zawierania umów o wydobycie surowców ani do nawiązywania niezrównoważonych relacji, lecz do partnerstwa opartego na wzajemności, zrównoważonym rozwoju i tworzeniu wartości dodanej; podkreśla, że właśnie ten model współpracy, w którym priorytetowo traktuje się poszanowanie suwerenności, przejrzystość i praworządność, sprawia, że UE jest preferowanym partnerem w regionie;

17. popiera niepodległość, integralność terytorialną i suwerenność wszystkich krajów Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz odrzuca ambicje światowych mocarstw, aby wymusić stosunki opierające się na zależności politycznej i gospodarczej; podkreśla, że poszanowanie integralności terytorialnej państw jest podstawową zasadą prawa międzynarodowego, Karty Narodów Zjednoczonych i międzynarodowego porządku opartego na zasadach;

Współpraca gospodarcza z myślą o zrównoważonym wzroście

18. z zadowoleniem przyjmuje silne partnerstwo gospodarcze i handlowe między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, które opiera się na wspólnych interesach, takich jak promowanie zrównoważonego wzrostu i rozwoju społecznego, poprawa odporności gospodarczej i ograniczanie nadmiernej zależności dzięki zróżnicowanym stosunkom handlowym;

19. podkreśla ambicję UE, by przewodzić globalnej transformacji ekologicznej, oraz uznanie przez nią Ameryki Łacińskiej za kluczowego partnera w tych wysiłkach; wspiera Amerykę Łacińską i Karaiby w zwalczaniu nielegalnego wylesiania i w opracowywaniu projektów ponownego zalesiania;

20. podkreśla potrzebę zajęcia się nasilającym się zjawiskiem nierówności, promowania pokoju oraz wzmocnienia procesów i instytucji demokratycznych w obu regionach, a także podkreśla znaczenie współpracy gospodarczej promującej równość płci i wzmocnienie pozycji ekonomicznej kobiet; wyraża zaniepokojenie regresem w zakresie praw kobiet, zwłaszcza w odniesieniu do ich zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego; wzywa do zlikwidowania różnic w wynagrodzeniu ze względu na płeć i popiera działania

mające na celu poprawę reprezentacji kobiet na politycznych stanowiskach kierowniczych i w zgromadzeniach ustawodawczych oraz podkreśla potrzebę dostosowania stosunków gospodarczych między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami do programu działań ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 oraz zadbania o większą spójność między celami gospodarczymi a społecznymi i środowiskowymi;

21. podkreśla, że UE jest największym inwestorem w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz trzecim co do wielkości partnerem handlowym; zauważa, że Ameryka Łacińska i Karaiby to piąty co do wielkości partner handlowy UE; podkreśla, że ta ścisła współpraca gospodarcza nie powinna służyć wyłącznie interesom dużych podmiotów finansowych, ale powinna być korzystna dla wszystkich, zwłaszcza dla MŚP, pracowników, osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz ludności z obszarów wiejskich i oddalonych;

22. podkreśla, że zarówno w sprawozdaniu Letty w sprawie przyszłości jednolitego rynku, jak i w sprawozdaniu Draghiego w sprawie przyszłości europejskiej konkurencyjności podkreślono, że należy zintensyfikować wysiłki na rzecz zabezpieczenia dostaw surowców krytycznych do UE, a także zaznacza, że Ameryka Łacińska i Karaiby mają potencjał, aby zostać kluczowym partnerem w kwestii dywersyfikacji łańcuchów dostaw; z zadowoleniem przyjmuje podpisanie protokołów ustaleń z partnerami w sprawie surowców krytycznych i podkreśla, że mają one kluczowe znaczenie dla osiągnięcia większej dywersyfikacji w łańcuchach dostaw UE; uważa, że porozumienia te wraz z pogłębianiem współpracy gospodarczej i politycznej dzięki umowom dwustronnym powinny doprowadzić do zwiększenia inwestycji w tym sektorze, na czym skorzystają obydwa regiony;

23. apeluje o większą kontrolę i przejrzystość w kluczowych obszarach gospodarki, takich jak górnictwo, gdzie słabe regulacje mogą prowadzić do konfliktów i wyzysku; wzywa wszystkich partnerów, aby wzmocnili prawa pracownicze oraz promowali spółdzielnie i inne inicjatywy sprzyjające uczestnictwu i wzmocnieniu pozycji pracowników w gospodarce; podkreśla, jak ważne jest, aby wydobycie i przetwarzanie surowców krytycznych oraz handel nimi był zgodny z wysokimi standardami ochrony środowiska, odpowiedzialności społecznej i praw człowieka, a także popiera rozwój alternatywnych, odpornych, zrównoważonych i przejrzystych łańcuchów wartości, które przynoszą dobrobyt wszystkim zaangażowanym społeczeństwom;

24. wzywa Komisję, aby zintensyfikowała dialog z krajami Ameryki Łacińskiej i Karaibów na temat wpływu prawodawstwa UE na ich lokalne gospodarki;

Partnerstwa strategiczne a umowy międzynarodowe

25. zwraca uwagę na gęstą sieć umów między obydwoma regionami i podkreśla, że fundamentalne znaczenie geopolityczne ma zawieranie nowych i ambitniejszych umów i relacji partnerskich, które sprzyjają włączeniu społecznemu, są zrównoważone, przynoszą obopólne korzyści, opierają się na wspólnych wartościach i są mocno zakorzenione w poszanowaniu praw człowieka; podkreśla rolę tych umów w dalszej integracji gospodarczej w celu zbudowania obszaru wspólnego dobrobytu i większego bezpieczeństwa gospodarczego; podkreśla znaczenie handlu międzyregionalnego między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami dla dywersyfikacji systemów żywnościowych i poprawy bezpieczeństwa żywnościowego;

26. przypomina o szczególnej roli, jaką Meksyk i Brazylia odgrywają w stosunkach międzyregionalnych, gdyż mają status partnerów strategicznych UE; zdecydowanie zachęca obie strony do lepszego wykorzystania potencjału tego partnerstwa strategicznego; podkreśla potrzebę wypełnienia zobowiązania polegającego na organizowaniu co dwa lata dwustronnych szczytów z udziałem obydwu krajów;

27. z zadowoleniem przyjmuje pełną ratyfikację układu o stowarzyszeniu UE–Ameryka Środkowa oraz wejście w życie w maju 2024 r. jego trzech filarów: dialogu politycznego, współpracy i handlu; apeluje o przyjęcie solidnych i inkluzywnych mechanizmów udziału społeczeństwa obywatelskiego we wdrażaniu i monitorowaniu układu o stowarzyszeniu UE–Ameryka Środkowa z poszanowaniem zasad demokratycznych, przejrzystości i spójności społecznej; wzywa UE i kraje Ameryki Środkowej do prowadzenia aktywnej polityki i zapewnienia odpowiedniego finansowania w celu optymalizacji pozytywnego wpływu układu na cele zrównoważonego rozwoju w obu regionach;

28. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie zaawansowanej umowy ramowej między UE a Chile oraz wzywa do szybkiej i pełnej ratyfikacji tej umowy; z zadowoleniem przyjmuje również zakończenie negocjacji w sprawie globalnej umowy między UE a Meksykiem, która wzmocni współpracę polityczną, otworzy nowe możliwości handlowe i wzmocni więzi w strategicznych sektorach, takich jak cyfryzacja, innowacje i bezpieczeństwo, a także wzywa do szybkiego podpisania i ratyfikacji tej umowy; dostrzega kluczową rolę Meksyku w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach oraz jego ambicje w zakresie dywersyfikacji partnerstwa handlowego i politycznego; podkreśla, że umowa między UE a Meksykiem wzmocni rolę UE jako strategicznego partnera w regionie oraz jej zdolność do reagowania na globalne wyzwania;

29. podkreśla, jak ważne jest osiągnięcie celów określonych w porozumieniu klimatycznym z Paryża, i z zadowoleniem przyjmuje włączenie do umowy UE z Mercosurem wiążącej klauzuli dotyczącej przestrzegania podjętych zobowiązań; podkreśla, że umowa o

partnerstwie między UE a Mercosurem będzie okazją do znacznego wzmocnienia współpracy międzyregionalnej między UE a Mercosurem w celu sprostania wspólnym wyzwaniom, a jednocześnie umożliwi przeciwdziałanie rosnącemu wpływowi podmiotów autorytarnych w regionie i pomoże UE zdywersyfikować dostawy surowców krytycznych;

Współpraca wielostronna

30. przypomina, że sojusz europejsko-latynoamerykański stanowi pomost pomyślany nie tylko po to, by zapobiec niebezpiecznemu dryfowi w kierunku zamkniętych i ideologicznie spolaryzowanych bloków, ale także po to, by otworzyć przestrzeń dla dialogu międzynarodowego, który zmniejsza napięcia i sprzyja wspólnym rozwiązaniom;

31. podkreśla znaczący wkład krajów Ameryki Łacińskiej i Karaibów w działalność organizacji wielostronnych oraz ich aktywną rolę w stawianiu czoła globalnym wyzwaniom, takim jak zmiana klimatu, pokój i bezpieczeństwo, w tym promowanie agendy na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, oraz zrównoważony rozwój; podkreśla zobowiązanie obydwu regionów do obrony Karty Narodów Zjednoczonych, praw człowieka, demokracji przedstawicielskiej i silnego wielostronnego zarządzania; wzywa oba regiony do dalszej obrony multilateralizmu, w szczególności systemu ONZ, oraz do wspólnego przewodzenia reformie instytucji globalnego zarządzania, w tym międzynarodowych instytucji finansowych, w celu wypracowania bardziej inkluzywnego i reprezentatywnego multilateralizmu;

32. wzywa do poczynienia postępów w zakresie zawierania umów o liberalizacji reżimu wizowego z krajami, z którymi dyskusje są najbardziej zaawansowane;

Współpraca na rzecz rozwoju między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, pomoc humanitarna i zrównoważone inwestycje w ramach inicjatywy Global Gateway

33. przypomina, że podstawowym celem polityki UE w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju jest ograniczenie, a w perspektywie długoterminowej – eliminacja ubóstwa; podkreśla, że eliminacja ubóstwa, zwłaszcza wśród najsłabszych grup społecznych, takich jak m.in. kobiety, dziewczęta i osoby z niepełnosprawnościami, ma zasadnicze znaczenie dla rozwiązania problemu rosnących nierówności, które osłabiają spójność społeczną i ograniczają potencjał gospodarczy; przypomina, że zadłużenie w krajach Ameryki Łacińskiej i Karaibów generuje poważne koszty gospodarcze i społeczne, co ma długotrwały wpływ na ubóstwo i nierówność; popiera restrukturyzację zadłużenia; podkreśla, że cele zrównoważonego rozwoju i porozumienie paryskie muszą pozostać centralnym elementem współpracy między Ameryką Łacińską i

Karaibami a UE; przypomina, że dostęp do pomocy rozwojowej i finansowania ma szczególne znaczenie dla krajów niestabilnych, w tym krajów bardziej narażonych na skutki zmiany klimatu, w szczególności dla małych rozwijających się państw wyspiarskich na Karaibach, a także dla krajów przechodzących na wyższy poziom dochodów;

34. podkreśla, że UE wnosi największy wkład we współpracę na rzecz rozwoju w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach; ponownie podkreśla znaczenie wzmocnienia polityki rozwojowej UE i jej pomocy humanitarnej w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie do wzmocnienia innych priorytetów zewnętrznych Unii, w tym priorytetów dotyczących bezpieczeństwa, zrównoważonego rozwoju i handlu, migracji, rybołówstwa, rolnictwa, zmiany klimatu i energii; wzywa do wypracowania rzeczywistych efektów synergii z pomocą humanitarną udzielaną przez UE przy pełnym poszanowaniu zasady współodpowiedzialności i z uwzględnieniem priorytetów rozwojowych regionu Ameryki Łacińskiej i Karaibów; wzywa do prowadzenia regularnych dialogów dwustronnych, a w stosownych przypadkach do prowadzenia konsultacji z samorządami lokalnymi i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego w obu regionach, w tym do wspierania celów zrównoważonego rozwoju w układach o stowarzyszeniu UE–Ameryka Łacińska i Karaiby, zwłaszcza w odpowiedzi na globalny spadek oficjalnej pomocy rozwojowej i pomocy humanitarnej;

35. jest zaniepokojony globalnymi cięciami w finansowaniu pomocy rozwojowej i humanitarnej, w szczególności zmniejszeniem oficjalnej pomocy rozwojowej i zawieszeniem większości programów amerykańskiej Agencji Rozwoju Międzynarodowego (USAID) (do 83%), a także globalnymi cięciami pomocy przez kilka państw członkowskich UE, gdyż finansowanie to odgrywa zasadniczą rolę we wspieraniu istotnych przemian społecznych, gospodarczych i politycznych w regionie; przypomina, że cięcia te będą miały długofalowy wpływ na agendę rozwoju i osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów; wyraża poważne zaniepokojenie wpływem niedawnych cięć na skuteczne zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych oraz ich zdolność do prowadzenia działań na rzecz promowania praw człowieka, demokracji i rozwoju społecznego w regionie oraz zwalczania reżimów autorytarnych; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do udzielenia regionowi Ameryki Łacińskiej i Karaibów odpowiedniej pomocy rozwojowej i humanitarnej;

36. podkreśla, że tradycyjne formy oficjalnej pomocy rozwojowej okazały się niezbędne i skuteczne w ograniczaniu ubóstwa, przeciwdziałaniu pogłębiającemu się zjawisku nierówności, poprawie wyników zdrowotnych i edukacyjnych oraz wspieraniu spójności społecznej w

regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów, zwłaszcza jeśli chodzi o włączenie grup niedostatecznie reprezentowanych i zmarginalizowanych, takich jak dziewczęta, kobiety, ludzie młodzi, osoby niepełnosprawne, ludy tubylcze oraz osoby pochodzenia afrykańskiego;

37. wzywa do pełnego udziału społeczeństwa obywatelskiego w opracowywaniu, wdrażaniu i monitorowaniu programów UE w celu zapewnienia spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju;

38. podkreśla strategiczny potencjał współpracy trójstronnej między UE, państwami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz partnerami z Ameryki Łacińskiej i Karaibów w celu zwiększenia wpływu na rozwój, zintensyfikowania wzajemnego uczenia się i szerzenia innowacji politycznych; podkreśla, że takie partnerstwa, dostosowane do lokalnych priorytetów i koncentrujące się na budowaniu zdolności, mogą sprzyjać integracyjnym rozwiązaniom globalnych wyzwań; wzywa UE do zwiększenia wsparcia dla inicjatyw współpracy trójstronnej w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz do systematycznego włączania ich do programu strategicznego między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami;

39. wzywa UE i jej państwa członkowskie do wykorzystania najważniejszych inicjatyw, takich jak Global Gateway, w celu zwiększenia inwestycji w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, tak aby UE pozostała silnym i konkurencyjnym partnerem dla krajów Ameryki Łacińskiej i Karaibów, a to ze względu na ciągłą obecność Chin i Rosji w regionie, o czym jednoznacznie świadczą zobowiązania Chin podjęte podczas forum Chiny–CELAC, które odbyło się 13 maja 2025 r.; podkreśla, że zwiększenie inwestycji UE w Ameryce Łacińskiej jest tym ważniejsze, że coraz intensywniej w Ameryce Łacińskiej wdrażana jest inicjatywa „Jeden pas i jeden szlak”, do której na forum Chiny–CELAC 13 maja 2025 r. przystąpiła również Kolumbia; wzywa Komisję do realizacji projektów i strategii zaplanowanych w ramach strategii Global Gateway, aby m.in. budować zrównoważoną i wysokiej jakości infrastrukturę, która skutecznie tworzy wartość lokalną, wzmacnia międzyregionalne łańcuchy wartości i zwiększa bezpieczeństwo gospodarcze obu regionów; nalega, aby strategia Global Gateway zawsze była zgodna z podstawowymi wartościami UE, w tym z poszanowaniem praw człowieka, dobrych rządów, demokracji i przejrzystości oraz zrównoważenia środowiskowego stosownie do unijnych zasad skuteczności rozwoju; wzywa UE i jej państwa członkowskie do dopilnowania, aby inwestycje dokonywane w ramach strategii Global Gateway obejmowały rygorystyczne procesy należytej staranności;

40. apeluje o skuteczne wdrożenie programu inwestycyjnego EU–Ameryka Łacińska i Karaiby w ramach strategii Global Gateway poprzez rozwijanie partnerstwa między sektorem prywatnym i publicznym w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, wzrostu

sprzyjającego włączeniu społecznemu i zatrudnienia, a także sprawiedliwej, ekologicznej i cyfrowej transformacji; wzywa Komisję do dopilnowania, aby inwestycje te, od ich opracowania po ich realizację, były zgodne z celami zrównoważonego rozwoju i priorytetami w zakresie zrównoważonego rozwoju określonymi przez partnerów Ameryki Łacińskiej i Karaibów, w tym poprzez regularne konsultacje z władzami lokalnymi i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego oraz poprzez oceny skutków i ewaluacje, a także aby stanowiły odpowiedź na potrzeby lokalne i regionalne, uwzględniały aspekt płci i prowadziły do osiągnięcia konkretnych wyników rozwojowych;

41. podkreśla, że należy stworzyć odpowiednie warunki do uruchomienia zarówno publicznych, jak i prywatnych inwestycji wspierających zrównoważony rozwój; podkreśla w związku z tym potrzebę wyeliminowania luki w finansowaniu dla regionu, która wynosi 99 mld USD rocznie i dotyczy projektów infrastrukturalnych i klimatycznych zgodnych z celami zrównoważonego rozwoju, aby sprawiedliwie przeprowadzić zieloną i cyfrową transformację; podkreśla kluczową rolę Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus (EFZR+) w uruchamianiu inwestycji, aby osiągnąć te cele, a także rolę, jaką odgrywa Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), w szczególności EBI Global, w ramach EFZR+ w rozwiązywaniu problemu utrzymującego się braku długoterminowego finansowania i wiedzy technicznej na rzecz zielonych inwestycji w regionie, na co wskazano w badaniu przeprowadzonym w 2024 r. przez EBI i Latynoamerykańskie Stowarzyszenie Instytucji Finansujących Rozwój; popiera ściślejszą współpracę z lokalnymi instytucjami finansowymi i regionalnymi bankami rozwoju oraz wzywa do większego wykorzystania gwarancji EFZR+ do wspierania małych projektów o dużym wpływie z udziałem społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnych, zgodnie z zasadami strategii Global Gateway i unijnymi zasadami skuteczności rozwoju;

42. podkreśla, że współpraca między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w zakresie surowców i technologii krytycznych ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia sprawiedliwej, ekologicznej i cyfrowej transformacji oraz dla wzmocnienia strategicznej autonomii w obu regionach w oparciu o wzajemnie korzystne partnerstwa; podkreśla, że taka współpraca pomaga przezwyciężyć zależność gospodarek Ameryki Łacińskiej i Karaibów od podstawowych towarów (produktów rolnych i zasobów naturalnych) i odgrywa ważną rolę we wzmacnianiu łańcuchów wartości dzięki zrównoważonej polityce reindustrializacji, która tworzy godne miejsca pracy, promuje zrównoważenie środowiskowe i sprzyja innowacjom technologicznym; zaleca zacieśnienie współpracy w dziedzinie edukacji cyfrowej i badań naukowych między uniwersytetami i ośrodkami innowacji w UE oraz w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach;

43. podkreśla, że inwestycje w ramach strategii Global Gateway w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów powinny priorytetowo traktować likwidowanie różnic w infrastrukturze oraz nierówności, w tym ubóstwa cyfrowego i energetycznego, zwłaszcza na obszarach wiejskich i peryferyjnych, aby zaniedbani pod tym względem mieszkańcy odczuli korzyści wynikające z lepszej łączności; podkreśla, że obejmuje to młodych ludzi i sektor nieformalny oraz że należy zadbać o tani dostęp do internetu i o poprawę umiejętności cyfrowych we wszystkich grupach ludności, zwłaszcza w społecznościach zmarginalizowanych, aby wyeliminować przepaść cyfrową;

44. podkreśla, że młodzi ludzie, którzy są kluczowym czynnikiem zmian strukturalnych, nadal napotykają poważne przeszkody w dostępie do godnego zatrudnienia, a także podkreśla, że priorytety strategii Global Gateway muszą wspierać inwestycje w edukację, szkolenie zawodowe i politykę zatrudnienia dostosowane do potrzeb przyszłego rynku pracy;

45. ponadto przypomina, że należy priorytetowo traktować programy uznane już przez organizacje międzynarodowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego za skuteczne, takie jak inwestycje w systemy zdrowia i opieki; wzywa, zwłaszcza w związku z niestabilną sytuacją w regionie, do skutecznego włączenia osób z niepełnosprawnością, aby zagwarantować inkluzywne, dostępne i skuteczne podejście do opieki zdrowotnej;

46. przypomina, że układy handlowe i o stowarzyszeniu umożliwiają obu regionom wymianę i inwestowanie w różnych sektorach, a także podkreśla, że zmniejszanie nierówności, promowanie dostępu do opieki zdrowotnej, edukacji i wody oraz poszanowanie godności ludzkiej i praw podstawowych musi pozostać centralnym elementem partnerstwa między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami zgodnie z art. 208 TFUE i ISWMR – „Globalny wymiar Europy”;

47. podkreśla znaczenie większej przejrzystości, rozliczalności i powiązań lokalnych oraz z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przez Komisję strony internetowej zawierającej informacje na temat istniejących inicjatyw Global Gateway; wzywa Komisję do opublikowania dalszych szczegółów, w tym wyników konsultacji z władzami lokalnymi i społeczeństwem obywatelskim obu regionów, a także informacji o zgodności z celami zrównoważonego rozwoju i priorytetami zarówno UE, jak i krajów partnerskich, wraz z poziomami odniesienia i wskaźnikami; wzywa do jak najszerszego stosowania opracowanego przez Komisję wskaźnika nierówności, zwłaszcza w odniesieniu do strategii Global Gateway, która powinna zawsze być zgodna z podejściem opartym na prawach i powiązana ze wskaźnikami rozwoju społecznego; podkreśla ponadto znaczenie ochrony socjalnej i ochrony środowiska w ramach dialogu prowadzonego przez UE i Wspólnotę Państw Ameryki Łacińskiej i

Karaibów;

48. zaznacza, że konieczna jest ciągła ewaluacja strategii Global Gateway w celu oceny jej skuteczności i kierunku strategicznego; wzywa w związku z tym do wzmocnienia roli Parlamentu w nadzorowaniu inicjatywy Global Gateway i w strategicznym sterowaniu nią, zwłaszcza w odniesieniu do jej wdrażania w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, aby zagwarantować przejrzystość, demokratyczną rozliczalność, dostosowanie do wartości UE i skuteczne wykorzystanie zasobów;

49. wzywa Komisję do zadbania o nieograniczony udział społeczeństwa obywatelskiego w opracowywaniu, wdrażaniu i monitorowaniu programów UE w celu zagwarantowania spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez wypracowanie rzeczywistych efektów synergii ze wszystkimi projektami związanymi z inicjatywą Global Gateway i z pomocą humanitarną udzielaną przez UE;

50. podkreśla, że oprócz inicjatywy Global Gateway należy utrzymać współpracę z Ameryką Łacińską i Karaibami w tradycyjnych dziedzinach; wzywa UE do zwiększenia finansowania programów na rzecz praw człowieka, demokracji i społeczeństwa obywatelskiego w regionie oraz do zadbania o to, aby środki przeznaczone na program geograficzny dla obu Ameryk i Karaibów w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, obecnie najniższe spośród wszystkich regionów, zostały co najmniej utrzymane;

51. wzywa Komisję i państwa Ameryki Łacińskiej i Karaibów do wzmożenia wysiłków na rzecz wyeliminowania przyczyn katastrof powodowanych przez człowieka i klęsk żywiołowych poprzez wzmocnienie polityki zapobiegania, gotowości, odporności i reagowania oraz zacieśnienie współpracy; z zadowoleniem przyjmuje międzyregionalny protokół ustaleń w sprawie współpracy w dziedzinie zintegrowanego zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi, podpisany na Barbadosie 15 maja 2024 r., i zachęca partnerów, którzy jeszcze go nie podpisali, aby uczynili to jak najszybciej;

52. przypomina, że europejska współpraca i inwestycje nie tylko wspierają rozwój gospodarczy w regionie, ale także przyczyniają się do pokoju przez tworzenie alternatyw gospodarczych dla młodych ludzi w regionie Ameryki Łacińskiej; podkreśla, że region ten ma zasadnicze znaczenie w walce z przestępczością zorganizowaną; podkreśla, jak ważne jest zacieśnienie współpracy między obydwoma regionami w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym w zakresie klimatu, żywności, zdrowia i zabezpieczenia społecznego, wdrożenie wspólnych mechanizmów gotowości, zapobiegania i reagowania oraz pełne uwzględnienie praw człowieka i zasad humanitarnych we współpracy między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w zakresie bezpieczeństwa, aby przerwać zaklęty krąg

przemocy i wykluczenia w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów;

53. wyraża zadowolenie z ambicji UE, by przewodzić globalnej transformacji ekologicznej, oraz zwraca uwagę na uznanie przez nią Ameryki Łacińskiej za kluczowego partnera w tych wysiłkach; podkreśla potrzebę wspólnego realizowania globalnych inicjatyw ekologicznych, które odpowiadają globalnym celom w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej; podkreśla potrzebę promowania sprawiedliwej i inkluzywnej transformacji ekologicznej w obu regionach, w tym poprzez ściślejszą współpracę między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w zakresie przystosowywania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków, oraz reagowania na ekstremalne zdarzenia klimatyczne, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów krytycznych, takich jak ochrona różnorodności biologicznej, odbudowa ekosystemów, dekarbonizacja i zrównoważone rolnictwo, a także osób i społeczności znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji;

54. podkreśla, że zmiana klimatu zakłóca systemy żywnościowe w Ameryce Łacińskiej, i podkreśla wartość agroekologii, którą uznano za kluczowy system rolnictwa odporny na zmianę klimatu;

55. przypomina o znaczeniu programu współpracy między UE a dorzeczem Amazonki dla poprawy zdolności państw dorzecza Amazonki do walki z wylesianiem i degradacją lasów;

56. wzywa do bardziej zdecydowanych zobowiązań na rzecz przestrzegania praw ludów tubylczych, do włączenia tych praw do dialogu i do uwzględniania ich we wszystkich aspektach współpracy z krajami Ameryki Łacińskiej i Karaibów zgodnie z Deklaracją Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej;

57. przypomina, jak ważne jest promowanie zrównoważonego i odpowiedzialnego górnictwa, w ramach którego chroni się prawa i źródła utrzymania społeczności lokalnych i ludów tubylczych, zapobiega poważnym negatywnym skutkom społecznym i środowiskowym oraz pomaga przezwyciężyć zależność od eksportu podstawowych towarów, a jednocześnie wspiera się zrównoważoną politykę reindustrializacji, dzięki której powstają godne miejsca pracy i promuje się zrównoważenie środowiskowe poprzez efektywne zarządzanie surowcami mineralnymi;

58. podkreśla potrzebę wspierania współpracy na rzecz rozwoju uwzględniającej aspekt płci i proponuje wdrożenie ukierunkowanych środków mających na celu ograniczenie zjawiska nierówności między mężczyznami i kobietami, w tym m.in. pomaganie kobietom w dostępie do godnej pracy, włączenie społeczne pod względem finansowym oraz na stanowiskach kierowniczych i przedsiębiorczych, zwłaszcza w sektorach wiejskich i nieformalnych; podkreśla, że w wielu regionach świata mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie

przedsiębiorstwa (MMŚP) są często siłą napędową lokalnych gospodarek i że coraz częściej są one prowadzone przez kobiety; podkreśla, że MMŚP stanowią 90% przedsiębiorstw oraz że przypada na nie 60–70% zatrudnienia i 50% PKB na świecie; podkreśla kluczową rolę MMŚP w realizacji Agendy 2030 i celów zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza celów związanych z eliminacją ubóstwa i godną pracą dla wszystkich;

59. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę międzyregionalnego paktu na rzecz opieki, której celem jest promowanie współpracy w zakresie kompleksowych systemów opieki i polityk publicznych między państwami obu regionów, w tym poprzez opracowanie mechanizmów współpracy i finansowania, aby dążyć do sprawiedliwszej gospodarki jeszcze bardziej sprzyjającej włączeniu społecznemu;

60. wzywa do zacieśnienia współpracy między UE a państwami Ameryki Łacińskiej i Karaibów w celu zwalczania przemocy ze względu na płeć poprzez kompleksową edukację, kampanie uświadamiające i wzmocnienie ochrony prawnej; popiera inicjatywy w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” i trzeciego planu działania w sprawie równości płci, które promują zatrudnienie młodzieży, edukację i udział kobiet w życiu politycznym;

61. podkreśla kluczową rolę społeczeństwa obywatelskiego w kształtowaniu i monitorowaniu polityki społecznej sprzyjającej włączeniu społecznemu, promowaniu równego dostępu do wysokiej jakości edukacji oraz wspieraniu trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach; wyraża poważne zaniepokojenie kurczeniem się przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego w wielu krajach Ameryki Łacińskiej; apeluje w związku z tym o zwiększenie unijnego wsparcia dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka, działaczy środowiskowych i dziennikarzy, którzy coraz częściej mają do czynienia z groźbami i przemocą, aby mogli wykonywać swoją pracę w sposób bezpieczny i niezależny; wzywa do priorytetowego traktowania ich bezpieczeństwa, dostępu do wymiaru sprawiedliwości i wolności wypowiedzi oraz do wzmocnienia partnerstwa UE z podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, które odgrywają zasadniczą rolę w rozwiązywaniu kluczowych problemów i ułatwianiu konstruktywnego dialogu na temat praw człowieka i przemian demokratycznych i których działalność jest w dużym stopniu uzależniona od programów pomocowych;

62. podkreśla, że UE powinna wspierać wzmocnienie systemów ochrony socjalnej w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, w tym zintegrowane rejestry społeczne, lepszą koordynację systemów i wspólne projekty pilotażowe, zwłaszcza z udziałem społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych, jako kluczowych czynników sprzyjających włączeniu społecznemu i ograniczaniu ubóstwa w partnerstwie między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami;

Współpraca w zakresie bezpieczeństwa i zwalczania handlu narkotykami

63. zdaje sobie sprawę z nasilenia się przestępczości zorganizowanej i handlu narkotykami w UE oraz w krajach Ameryki Łacińskiej i Karaibów, a także z bezprecedensowej ilości nielegalnych narkotyków przemycanych do UE z portów tego regionu; jest szczególnie zaniepokojony rosnącym zagrożeniem dla bezpieczeństwa w obu regionach, jakie wynika z transnarodowej koordynacji organizacji przestępczych operujących z Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz z UE; podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy nie tylko z krajami produkującymi narkotyki, ale również z krajami tranzytowymi w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, a także potrzebę wzmocnienia wielostronnej współpracy w celu zwalczania tych zagrożeń; wzywa do wzmocnienia partnerstwa między UE a Ameryką Łacińska i Karaibami na rzecz sprawiedliwości i bezpieczeństwa, europejsko-latynoskiego programu wsparcia walki z transnarodową przestępczością zorganizowaną (EL PAcCTO 2.0), programu współpracy między Ameryką Łacińską, Karaibami i Unią Europejską w zakresie polityki antynarkotykowej (COPOLAD), inicjatywy EUROFRONT, globalnego programu zwalczania nielegalnych przepływów na świecie oraz sojuszu portów europejskich;

64. uznaje znaczenie Komitetu Ameryki Łacińskiej ds. Bezpieczeństwa Wewnętrznego w tworzeniu wspólnej i współdzielonej struktury bezpieczeństwa w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach; podkreśla, że Komitet Ameryki Łacińskiej ds. Bezpieczeństwa Wewnętrznego ma kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o poprawę integracji i skuteczności w walce z przestępczością w regionie; wyraża zadowolenie z ciągłej strategicznej współpracy ministrów spraw wewnętrznych lub ministrów bezpieczeństwa państw członkowskich UE oraz ministrów odpowiedzialnych za kwestie bezpieczeństwa w państwach członkowskich Komitetu Ameryki Łacińskiej ds. Bezpieczeństwa Wewnętrznego, również na szczeblu technicznym, aby wzmacniać współpracę operacyjną w zakresie egzekwowania prawa między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami; wyraża zadowolenie z przyjęcia wspólnego oświadczenia i planu działania dotyczącego priorytetów współpracy operacyjnej na lata 2025–2026; wzywa do nawiązania podobnej współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i zarządzania granicami;

65. zachęca Komisję do zwiększenia i rozszerzenia wsparcia na rzecz współpracy między krajami partnerskimi Ameryki Łacińskiej i Karaibów a odpowiednimi agencjami UE, w tym Europolem, Eurojustem i Agencją UE ds. Narkotyków, oraz do zacieśnienia ich kontaktów roboczych; pochwala pomysł ustanowienia partnerstwa między portami Ameryki Łacińskiej i Karaibów a sojuszem portów europejskich; podkreśla, jak ważny jest postęp w dziedzinie technologii sztucznej inteligencji oraz ściślejsza współpraca między

portami a organami administracji w zwalczaniu przemytu narkotyków; apeluje o wspólne inicjatywy w zakresie egzekwowania prawa, partnerstwo na poziomie operacyjnym i wymianę danych wywiadowczych; z zadowoleniem przyjmuje konkretny wkład państw członkowskich w tym zakresie;

66. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz wzmocnienia regionalnej współpracy w zakresie bezpieczeństwa poprzez rozszerzenie Komitetu Ameryki Łacińskiej ds. Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz ustanowienie Ameripolu jako sformalizowanego organu ścigania ułatwiającego koordynację transgraniczną; podkreśla potrzebę ratyfikacji traktatu ustanawiającego Ameripol, aby Wspólnota Sił Policyjnych Kontynentów Amerykańskich mogła w pełni rozwinąć swoją działalność, i wzywa państwa sygnatariuszy do wszczęcia konstytucyjnych procedur ratyfikacji;

67. podkreśla konieczność wyeliminowania podstawowych przyczyn przestępczości zorganizowanej, w tym korupcji, słabych rządów i zjawiska nierówności społecznej, oraz opowiada się za podejściem łączącym egzekwowanie prawa z długoterminową polityką społeczną i innymi strategiami międzysektorowymi, aby podejście do bezpieczeństwa obywateli obejmowało całą administrację rządową i całe społeczeństwo; wskazuje na korzyści płynące z układów o stowarzyszeniu i innych umów dwustronnych między UE a krajami Ameryki Łacińskiej i Karaibów jako podstawowych narzędzi współpracy z krajami partnerskimi w zakresie eliminowania podstawowych przyczyn przestępczości zorganizowanej i zwalczania przemytu narkotyków;

Sprawiedliwość, prawa człowieka i praworządność

68. podkreśla, jak ważne jest, aby reformy sądownictwa w krajach Ameryki Łacińskiej i Karaibów były prowadzone z poszanowaniem niezależności sądów i międzynarodowych standardów praworządności; apeluje, aby takie reformy przyczyniały się do wzmocnienia demokratycznych rządów i utrzymania uczciwości w sądownictwie; podkreśla potrzebę zwalczania korupcji w polityce i powiązań polityki z przestępczością zorganizowaną; wzywa władze do stania na straży praworządności i prawa do pokojowego zgromadzania się, do poszanowania sprawiedliwości proceduralnej oraz do zagwarantowania bezpieczeństwa i uczciwości sędziów i osób zatrzymanych; zobowiązuje się do wspierania państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów w tych wysiłkach;

69. z zadowoleniem przyjmuje stałą współpracę między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w celu ochrony i promowania demokracji, praw człowieka i dobrych rządów oraz wzmocnienia stabilności politycznej; podkreśla, że uczciwość i przejrzystość procesów wyborczych to podstawowe filary partnerstwa między UE a Ameryką Łacińską i

Karaibami;

70. podkreśla, że unijne misje obserwacji wyborów odgrywają kluczową rolę we wspieraniu uczciwych wyborów i zapewnianiu przejrzystości, o czym świadczą niedawne misje w Gwatemali, Paragwaju i Ekwadorze oraz zaplanowane misje w Boliwii, Gujanie i Hondurasie w 2025 r. oraz w Peru i Kolumbii w 2026 r.;

71. apeluje o zacieśnienie współpracy między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w celu przeciwdziałania kampaniom dezinformacyjnym i zagrożeniom hybrydowym, zwłaszcza tym pochodzącym z państw autorytarnych, takich jak Rosja, Chiny i Iran, które mają na celu kompromitowanie instytucji demokratycznych oraz podważanie uczciwości wyborów i zaufania publicznego w obydwu regionach; podkreśla, jak ważne jest wzmocnienie programów na rzecz umiejętności cyfrowych w odpowiedzi na rosnące zagrożenia hybrydowe i informacje wprowadzające w błąd, aby zapewnić obywatelom umiejętności potrzebne do krytycznej oceny informacji online;

Współpraca w zakresie praw człowieka

72. podkreśla, że nasilające się represje, pogarszające się warunki w reżimach autokratycznych, a także pogłębiająca się niestabilność gospodarcza w niektórych częściach Ameryki Łacińskiej i Karaibów zmuszają wiele osób do ucieczki w poszukiwaniu ochrony, możliwości gospodarczych i podstawowych praw; z zaniepokojeniem odnotowuje wynikające z tego masowe przesiedlenia z Haiti, Nikaragui i Wenezueli oraz migrację transgraniczną w regionie; podkreśla rosnącą presję humanitarną, społeczną i instytucjonalną, jaką wywiera to na demokratyczne kraje przyjmujące znaczną liczbę migrantów i osób ubiegających się o azyl; podkreśla zatem potrzebę kompleksowej współpracy i solidarności między krajami pochodzenia i tranzytu oraz krajami docelowymi, a także zwraca uwagę, jak ważne są skoordynowane działania w celu ochrony praw, godności i bezpieczeństwa wszystkich migrantów i uchodźców; podkreśla znaczenie inkluzywnych strategii politycznych na rzecz integracji migrantów w społecznościach przyjmujących, a także pozytywny wkład, jaki migranci z regionu wnoszą na rzecz społeczeństwa i gospodarki;

73. podkreśla, że współpraca w zakresie ochrony praw człowieka ma podstawowe znaczenie dla stosunków między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami; podkreśla konieczność opracowania strategii na rzecz wzmocnienia praw potomków Afrykańczyków i ludów tubylczych w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach; zwraca uwagę na niepokojąco częste przypadki kobietobójstwa w całym regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów; podkreśla pilną potrzebę przeciwdziałania kobietobójstwu poprzez energiczniejsze zwalczanie przemocy ze względu na płeć, ułatwienia w kwestii własności

gruntów, tworzenie możliwości zatrudnienia oraz zagwarantowanie dostępu do edukacji; podkreśla potrzebę dalszej współpracy w tych kwestiach;

74. jest głęboko zaniepokojony, że znaczna część Haiti pozostaje pod kontrolą zbrojnych i zorganizowanych grup przestępczych odpowiedzialnych za powszechną przemoc i poważne naruszenia praw człowieka; apeluje o skoordynowaną strategię partnerów z Ameryki Łacińskiej i Karaibów, państw członkowskich UE i Stanów Zjednoczonych w celu zaradzenia temu kryzysowi i wsparcia ludności Haiti w dziele przywracania stabilności, demokratycznych rządów i praworządności; podkreśla, że udział w tym procesie wszystkich zainteresowanych stron, w tym organizacji pozarządowych, ma zasadnicze znaczenie; wzywa UE do pilnego wzmocnienia wsparcia politycznego, humanitarnego i gospodarczego dla Haiti w ramach partnerstwa między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, uznając, że obecne wysiłki pozostają niewystarczające, aby zaradzić skali kryzysu i wesprzeć ludność Haiti w przywracaniu stabilności, demokratycznych rządów i praworządności;

75. podkreśla kluczową rolę społeczeństwa obywatelskiego w stosunkach między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami; zdecydowanie potępia zabójstwa obrońców praw człowieka i systematyczne naruszanie wolności prasy; wyraża głębokie zaniepokojenie celowymi prześladowaniami, kryminalizacją, arbitralnymi zatrzymaniami i systematycznymi represjami, które dotyczą członków opozycji, ludów tubylczych, studentów, organizacji pozarządowych i przywódców religijnych w kilku krajach; potępia nadużywanie prawa karnego do uciszania sprzeciwu i tłumienia uzasadnionej krytyki;

76. podkreśla, że współpraca w zakresie praw człowieka musi obejmować również wzmocnienie instytucji i niezależności sądów oraz powszechny dostęp do wymiaru sprawiedliwości, w tym ochronę obrońców praw człowieka, działaczy na rzecz środowiska i dziennikarzy, a także ochronę ich pracy w obu regionach; potępia niedawne ustawy wymierzone w organizacje pozarządowe w niektórych krajach Ameryki Łacińskiej i Karaibów, ograniczające działalność, finansowanie i niezależność organizacji pozarządowych;

77. wzywa Unię do wykorzystania globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka wobec osób odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka oraz do dalszego stosowania unijnych środków ograniczających wobec osób, które stopniowo i niejawnie podważają demokrację i praworządność; ponadto wzywa UE do tego, aby przyznając swoje fundusze, w tym za pośrednictwem instytucji wielostronnych i finansowych, żądała konkretnych gwarancji, że przestrzegane są prawa człowieka, oraz do dopilnowania, aby fundusze te nie przyczyniały się do umacniania autorytarnej władzy takich reżimów; wzywa Komisję do stosowania klauzul dotyczących praw człowieka w układach o stowarzyszeniu, jeśli stwierdzi rażące

naruszenia praw człowieka;

Współpraca parlamentarna i stosunki międzyludzkie

78. z zadowoleniem przyjmuje pogłębienie współpracy parlamentarnej między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, w szczególności za pośrednictwem Europejsko-Latynoamerykańskiego Zgromadzenia Parlamentarnego (Eurolat), zgromadzeń dwustronnych, tak jak w przypadku Chile i Meksyku, oraz wspólnych zgromadzeń parlamentarnych poniżej szczebla regionalnego, które promują dialog na temat kluczowych kwestii, takich jak handel, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój; uznaje Eurolat za strategiczny element stosunków między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami oraz jego kluczową rolę we wzmacnianiu tego partnerstwa; z zadowoleniem przyjmuje wynik 16. sesji plenarnej zgromadzenia Eurolat w Limie w dniach 1–3 czerwca 2025 r.;

79. wzywa do ściślejszej koordynacji między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi i regionalnymi w Ameryce Łacińskiej w celu wspólnego zajęcia się kwestiami ponadnarodowymi, które są zgodne z priorytetami współpracy międzyregionalnej i mają kluczowe znaczenie dla zrównoważonego rozwoju;

80. zwraca uwagę na kluczową rolę dyplomacji parlamentarnej we wzmacnianiu stosunków między obydwoma regionami poprzez ułatwianie bezpośredniego dialogu z parlamentami narodowymi i regionalnymi; wzywa do wzmocnienia dyplomacji parlamentarnej, aby wspierać procesy przemian demokratycznych i poprawić zdolności ustawodawcze parlamentów Ameryki Łacińskiej i Karaibów; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje otwarcie lokalnego biura Parlamentu w Panamie;

81. apeluje o zwiększenie wsparcia i inwestycji na rzecz ważnej działalności sieci społeczeństwa obywatelskiego, wspólnot diaspory w obydwu regionach, inicjatyw międzyludzkich, mobilności młodzieży oraz Fundacji UE–Ameryka Łacińska i Karaiby w zakresie zacieśniania stosunków międzyregionalnych;

82. zachęca do włączenia głosu młodzieży do partnerstwa między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami przez promowanie wymian edukacyjnych, inicjatyw kierowanych przez młodzież i platform umożliwiających młodym ludziom wniesienie znaczącego wkładu w procesy kształtowania polityki międzyregionalnej;

Zalecenia na szczyt UE–CELAC w listopadzie 2025 r.

83. wyraża zadowolenie w związku z posiedzeniem UE oraz Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów w 2023 r. oraz realizacją inicjatyw w ramach planu działania UE i Wspólnoty na lata 2023–2025; pochwala cel, jakim jest organizowanie szczytów co dwa lata;

podkreśla w związku z tym potrzebę przyjęcia nowego i ambitnego planu działania na szczycie w Santa Marta w Kolumbii w dniach 9–10 listopada 2025 r., który to plan jeszcze bardziej wzmocni partnerstwo oraz jednoznacznie uwzględni cele zrównoważonego rozwoju i coraz wyższy poziom relacji dwustronnych;

84. podkreśla, że zbliżający się szczyt UE–CELAC będzie doskonałą okazją do tego, aby świat usłyszał głos UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów w kwestii wspólnych wartości, a także okazją do odnowienia zaangażowania politycznego na najwyższym szczeblu oraz ustanowienia ambitnego i realistycznego programu dla obu regionów;

85. oczekuje, że szczyt UE i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów wzmocni sojusz obydwu regionów z myślą o ustanowieniu najwyższych standardów zrównoważonego rozwoju na szczeblu wielostronnym, a także będzie potwierdzeniem wspólnego zobowiązania do wspierania reformy instytucji wielostronnych, aby stały się one bardziej inkluzywne i skuteczniejsze, zwłaszcza instytucji finansowych, które odgrywają zasadniczą rolę w kwestii zadłużenia i opracowania bardziej zrównoważonego międzynarodowego modelu finansowania, w tym finansowania współpracy na rzecz rozwoju, o którym dyskutowano podczas IV Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju w Sewilli (Hiszpania); podkreśla, że UE powinna stale wspierać integrację regionalną Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz wysiłki na rzecz stawienia czoła długotrwałym wyzwaniom strukturalnym dla zrównoważonego rozwoju w regionie;

86. oczekuje, że szczyt UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów przyczyni się do ustanowienia stałego mechanizmu z udziałem wielu zainteresowanych stron wraz z odpowiednim finansowaniem, a także ustanowi regularne konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim, związkami zawodowymi, samorządami lokalnymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami z obu regionów; uznaje pracę Fundacji UE–Ameryka Łacińska i Karaiby jako organizacji międzyrządowej oraz jej potencjalny wkład w stały mechanizm angażujący wiele zainteresowanych stron;

87. w związku z tym podkreśla, jak ważne jest utrzymanie w mocy zasad państwa prawa, demokracji i praw człowieka, oraz wzywa wszystkich uczestników szczytu do przestrzegania tych zasad; wskazuje, że nie będzie to możliwe bez prawdziwie przejrzystego, wszechstronnego i znaczącego udziału społeczeństwa obywatelskiego; wzywa do uwzględnienia w programie szczytu dyskusji na temat demokracji i praw człowieka takich jak prawo do udziału w uczciwych i wolnych wyborach oraz do uwzględnienia w konkluzjach ze szczytu zdecydowanego apelu o obronę praw człowieka i praworządności; wzywa UE do zdecydowanej obrony demokracji i praw człowieka;

88. wzywa strony do potwierdzenia na szczycie w listopadzie 2025 r. wspólnego zaangażowania na rzecz pokoju, demokracji, multilateralizmu, światowego porządku opartego na zasadach, integralności terytorialnej państw, praworządności, międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości, demokracji, praw człowieka, sprawiedliwości społecznej, zrównoważonego rozwoju i wolnego handlu z myślą o stopniowym ustanawianiu europejskiej, latynoamerykańskiej i transatlantyckiej przestrzeni pokoju, demokracji i dobrobytu;

89. wzywa strony do stanowczego potępienia trwającej rosyjskiej wojny napastniczej, w szczególności wszystkich poważnych naruszeń prawa międzynarodowego i międzynarodowego prawa humanitarnego, a także do udzielenia Ukrainie wsparcia dyplomatycznego, finansowego i wojskowego; wzywa strony do połączenia wysiłków na rzecz szybkiego osiągnięcia trwałego zawieszenia broni i interwencji humanitarnej w Strefie Gazy oraz uwolnienia wszystkich zakładników;

90. wzywa UE i Wspólnotę Ameryki Łacińskiej i Karaibów do poczynienia postępów w realizacji konkretnych zobowiązań na rzecz ograniczenia ubóstwa i nierówności, promowania spójności, zdolności instytucjonalnych i sprawowania rządów oraz ochrony praw pracowniczych, a także do dalszego wspierania powszechnego dostępu do edukacji i opieki zdrowotnej; podkreśla, że oba regiony powinny zobowiązać się do realizacji międzyregionalnego paktu na rzecz opieki, aby skonsolidować i sfinansować kompleksowe systemy opieki będące filarem dobrobytu społecznego, a także uznaje opiekę za prawo, zbiorową odpowiedzialność i podstawowy warunek wstępny równouprawnienia płci, sprawiedliwości społecznej i zrównoważonego rozwoju w UE i w państwach Ameryki Łacińskiej i Karaibów;

91. apeluje o to, aby na szczycie UE i Wspólnoty Ameryki Łacińskiej i Karaibów zacieśniono współpracę w zakresie odporności na zmianę klimatu, ochrony różnorodności biologicznej i walki z wylesianiem, a także by zadbano o sprawiedliwe wdrażanie polityki ochrony środowiska i polityki dekarbonizacji, o udział lokalnej ludności w transformacji ekologicznej i czerpanie przez nią korzyści z tej transformacji oraz o wspieranie najsłabszych społeczności w dostosowywaniu się do zmiany klimatu;

92. apeluje o bardziej zdecydowane zobowiązania na rzecz przestrzegania praw ludów tubylczych we wszystkich wymiarach współpracy UE i CELAC;

93. uważa, że UE oraz Ameryka Łacińska i Karaiby powinny zobowiązać się do wspólnej realizacji globalnych i sprawiedliwych społecznie inicjatyw ekologicznych, takich jak negocjowanie międzynarodowego traktatu w celu wyeliminowania zanieczyszczenia tworzywami

sztucznymi lub działania w oparciu o protokół ustaleń w sprawie zintegrowanego zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi, oraz że UE oraz Ameryka Łacińska i Karaiby powinny zachęcać do zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych; wzywa strony do potwierdzenia wspólnego zaangażowania na rzecz skutecznego wdrożenia porozumienia paryskiego;

94. zachęca do dalszej ścisłej współpracy w kwestiach cyfrowych za pośrednictwem sojuszu cyfrowego między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami z myślą o wspieraniu transformacji cyfrowej w obu regionach, która będzie uwzględniała potrzeby człowieka; apeluje o dostosowanie ram regulacyjnych w dziedzinie cyfrowej, w szczególności poprzez dialog na temat ochrony danych, regulacji platform, etyki w obszarze sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa;

95. ponownie wzywa do znacznego zacieśnienia współpracy międzyregionalnej w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i przemytu narkotyków w ramach kompleksowego podejścia do bezpieczeństwa obywateli;

96. apeluje o większe zaangażowanie na rzecz współpracy w dziedzinie edukacji, zwłaszcza poprzez zwiększenie liczby programów wymiany w ramach programu Erasmus+;

97. podkreśla potrzebę zapewnienia większego wsparcia instytucjonalnego, zasobów i wiedzy technicznej na potrzeby organizacji regularnych szczytów UE–CELAC; apeluje o stworzenie stałych więzi instytucjonalnych w okresach między szczytami, aby umożliwić sprawniejszą koordynację, lepsze przygotowanie, szybszą komunikację i monitorowanie wyników;

98. apeluje o regularne konsultacje z udziałem wielu zainteresowanych stron, zwłaszcza przed każdym szczytem UE–CELAC i po nim, między samorządami terytorialnymi i społeczeństwem obywatelskim w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów a Komisją, aby projekty Global Gateway przyczyniały się do osiągania celów zrównoważonego rozwoju, a także do realizacji priorytetów w zakresie rozwoju lokalnego i regionalnego; wzywa ponadto do ustanowienia – z udziałem wielu zainteresowanych stron – stałego mechanizmu monitorowania stosunków między UE a Wspólnotą Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz postępów w realizacji zobowiązań; podkreśla znaczenie konstruktywnego zaangażowania i konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów podczas szczytu;

°

° °

99. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.